

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

ANALÝZA A KOMPARACE ÚVĚRŮ NABÍZENÝCH BANKAMI V ČESKÉ REPUBLICCE

ANALYSIS AND COMPARISON OF LOANS OFFERED BY BANKS IN THE CZECH REPUBLIC

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

MICHAELA KONŮPKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. OLDŘICH REJNUŠ, CSc.

BRNO 2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Konůpková Michaela

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Analýza a komparace úvěrů nabízených bankami v České republice

v anglickém jazyce:

Analysis and Comparison of Loans Offered by Banks in the Czech Republic

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam odborné literatury:

DVOŘÁK, P. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. Praha: Linde, 1999. 1. vyd. ISBN 80-7201-141-3.

KAŠPAROVSKÁ, V. Banky a komerční obchody. 1. vydání, Kravaře: Marreal servis, 2010. ISBN 978-80-254-6779-4.

POLOUČEK, S. Peníze, banky, finanční trhy. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-152-9.

REJNUŠ, O. Finanční trhy. 3. vydání, Ostrava: KEY Publishing, 2011. ISBN 978-80-7418-128-3.

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Oldřich Rejnuš, CSc.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2011/2012.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 30.05.2012

Abstrakt

Tato práce se zabývá analýzou úvěrů, které nabízejí banky v soudobých podmínkách České republiky. Zaměřuje se na spotřebitelské neúčelové úvěry poskytované fyzickým osobám, které jsou podle zadaných kritérií porovnány. Na základě výhod vybraných bank je určena nejvýhodnější varianta spotřebitelského úvěru. Moje bakalářská práce by měla pomoci běžným občanům vybrat banku, která nabízí nejvýhodnější spotřebitelský úvěr.

Abstract

This thesis deals with analysis of loans offered by banks in current conditions of the Czech Republic. It focuses on non-specific consumer loans granted to individuals which are compared according to specified criteria. Based on the benefits of selected banks the most advantageous variant of consumer loan is determined. My thesis should help ordinary citizens to choose a bank that offers the best consumer loan.

Klíčová slova

ČNB, obchodní banka, úvěrové obchody, žádost o úvěr, úvěrové produkty

Key words

CNB, commercial Bank, loan transactions, loan application, loan products

Bibliografická citace bakalářské práce

KONŮPKOVÁ, M. *Analýza a komparace úvěrů nabízených bankami v České republice*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2012. 58 s.

Vedoucí bakalářské práce prof. Ing. Oldřich Rejnuš, CSc..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 20. května 2012

.....
Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce prof. Ing. Oldřichu Rejnušovi, CSc. za odbornou pomoc při konzultaci, kterou přispěl k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

ÚVOD.....	10
1 VYMEZENÍ CÍLE PRÁCE	11
2 METODY ZPRACOVÁNÍ.....	12
3 TEROETICKÁ VÝCHODISKA	13
3.1 Bankovní systém v České republice.....	13
3.1.1 Česká národní banka	13
3.1.2 Obchodní banky	18
3.2 Zásady a rizika úvěrových obchodů.....	19
3.2.1 Zásady činnosti obchodních bank	19
3.2.2 Úvěrové riziko a jeho význam pro banky.....	20
3.3 Průběh poskytnutí a čerpání úvěru	21
3.3.1 Žádost o poskytnutí úvěru	21
3.3.2 Prozkoumání žádosti	22
3.3.3 Jednání o zajištění úvěru	23
3.3.4 Jednání o splacení úvěru.....	23
3.3.5 Uzavření úvěrové smlouvy a poskytnutí úvěru	24
3.3.6 Kontrola plnění úvěrových podmínek	24
3.4 Úvěrové bankovní produkty	25
3.4.1 Členění úvěrů podle toho, zda banka poskytne klientovi peněžní prostředky, nebo za něj pouze převezme záruku.	25
3.4.2 Členění úvěrů podle délky období, na které jsou klientům poskytovány	26
3.4.3 Peněžní bankovní úvěry a půjčky	26
4 ANALÝZA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ POSKYTOVANÝM FO	32
4.1 Obchodní banky	32
4.1.1 Komerční banka, a. s.	33
4.1.2 Volksbank, a. s.	34
4.1.3 Mbank.....	35
4.1.4 GE Money bank, a. s.	36
4.1.5 Československá obchodní banka, a. s.	37
5 KOMPARACE ZKOUMANÝCH ÚVĚRŮ PODLE ZADANÝCH KRITÉRIÍ....	38
5.1 Metoda rankingu	38

5.1.1	Kritérium č. 1 – roční úroková sazba	39
5.1.2	Kritérium č. 2 – Minimální a maximální výše úvěru	40
5.1.3	Kritérium č. 3 – Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru	41
5.1.4	Kritérium č. 4 – Poplatek za vedení a správu úvěru	43
5.1.5	Kritérium č. 5 – RPSN	44
5.1.6	Kritérium č. 6 – Sankce při prodlení splátky	45
5.1.7	Kritérium č. 7 – Poplatek za předčasné splacení	47
5.1.8	Kritérium č. 8 – Minimální a maximální doba splácení v měsících	48
5.2	Bodovací metoda.....	50
6	NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	52
	ZÁVĚR.....	55
	SEZNAM LITERATURY	56
	SEZNAM TABULEK.....	58
	SEZNAM GRAFŮ	58

ÚVOD

Téma mojí bakalářské práce „Analýza a komparace úvěrů, nabízených bankami v České republice“ je svým obsahem tématem nosným v tom, že v současné době sílí ekonomická krize nejen u nás, ale i ve většině zemí světa.

Zadlužování českých domácností nepřetržitě roste a lidé žádají banky o úvěr více než v minulosti. Nejjednodušší formou, jak získat peníze na různý nákup je spotřebitelský úvěr. Tento úvěr můžeme použít na nákup elektroniky, domácích spotřebičů, ale také na služby. Spotřebitelský úvěr je v České republice nejvíce dostupný. Protože je spotřebitelský úvěr žádaný, rozhodla jsem se na něj zaměřit a sledovat jeho klady a zápory.

Bankovní úvěry jsou standardizované služby, které poskytuje bankovní sektor. Na našem trhu funguje přes 40 bank, které každý den zvládají konkurenční boj o každého klienta, a právě to se projevuje na neustále se rozšiřující nabídce různých bankovních úvěrů. Tyto úvěry vyhledává klient nejvíce. Banka poskytuje úvěry jak pro fyzické, tak právnické osoby. O konkrétních úvěrech se zabývám dále ve své práci.

1 VYMEZENÍ CÍLE PRÁCE

Globálním cílem mé bakalářské práce je komparace spotřebitelských úvěrů obchodních bank v soudobých podmínkách ČR.

Prvním parciálním cílem je analýza spotřebitelských úvěrů, které nabízí pro fyzické osoby obchodní banky v České republice.

Mezi obchodní banky, které jsem si zvolila patří Komerční banka, Volksbank, Mbank, GE Money bank a Československá obchodní banka.

Druhým parciálním cílem je komparace zkoumaných úvěrů podle zadaných kritérií, které tvoří: roční úrok, minimální a maximální výše úvěru, minimální a maximální doba splácení v měsících, poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru, poplatek za vedení a správu úvěru, poplatek za předčasně splacení úvěru, sankce při prodlení splátky a RPSN.

Na závěr spotřebitelské neúčelové úvěry bank porovnáám a budu se snažit najít banku, která nabízí nejvýhodnější variantu spotřebitelského úvěru pro běžného občana.

2 METODY ZPRACOVÁNÍ

Při zpracování mé bakalářské práce je použita metoda analýzy a metoda komparace.

Metoda analýzy je využita při zhodnocení vybraných spotřebitelských úvěrů, které jsou pro lepší přehled uvedeny v tabulkách.

Metody komparace bylo využito při srovnávání vybraných spotřebitelských úvěrů podle zvolených kritérií. Je zpracována na základě metody rankingu a metody bodovací.

Dosažené výsledky vedou k závěrečnému zhodnocení, která banka nabízí nejvýhodnější spotřebitelský úvěr pro běžného občana.

3 TEROETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 Bankovní systém v České republice

Bankovní systém je souhrn všech bank ve státě pravidel a také norem k usměrňování jejich vztahů. Je determinován ekonomickým prostředím, právním systémem a tradicemi.¹ Z hlediska kompetencí a funkcí bank v bankovním systému je český bankovní systém dvoustupňový. První úroveň tvoří centrální banka se svěřenými funkcemi, do druhé úrovně se řadí obchodní banky jako podnikatelské subjekty.

3.1.1 Česká národní banka

Česká národní banka je centrální bankou a jejím hlavním cílem je péče o cenovou stabilitu. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády, která vede k udržitelnému hospodářskému růstu.²

3.1.1.1 Funkce centrální banky

- Emise hotovostního oběživa – centrální banka je jedinou bankou ve státě, která má oprávnění emitovat hotovostní peníze, zejména bankovky, popř. i mince,
- funkce banky pro ostatní banky – centrální banka vystupuje jako banka pro ostatní banky. To znamená, že banky si mohou od centrální banky vypůjčovat úvěry, na druhé straně mohou – a do jisté míry i musí – u centrální banky ukládat svá depozita. Centrální banky mohou pro banky provádět i další bankovní operace jako např. zajišťování clearingového zúčtování mezi bankami, obchody s devizami aj.,
- provádění měnové politiky – centrální banka pečuje o stabilitu měny. Tento svůj cíl naplňuje prováděním měnové politiky. Prostřednictvím svých nástrojů a opatření ovlivňuje nabídku peněz, resp. úrokové sazby a měnový kurz,
- funkce banky státu (vlády) – centrální banka vystupuje často jako banka státu, to znamená, že vede účty státu, vystupuje jako agent státu na finančním trhu při emisi státních cenných papírů, spravuje měnové rezervy, spravuje státní dluh, je poradcem vlády v měnových otázkách apod.,

¹ ŠENKÝŘOVÁ, B. *Bankovníctví 1*. 1999, strana 60.

² KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a komerční obchody*. 2010, strana 26.

- provádění bankovní regulace a dohledu – centrální banka může být pověřena prováděním bankovní regulace spočívající ve stanovení podmínek pro podnikání v oblasti bankovníctví a bankovním dohledem, jehož obsahem je kontrola nad dodržováním těchto podmínek a zdravým vývojem celého bankovního systému včetně přijímání opatření k zajištění nápravných opatření,
- zastupování země v mezinárodních finančních a měnových institucích – centrální banka resp. její představitel zastupuje stát v mezinárodních institucích jako je Mezinárodní měnový fond, Světová banka, Banka pro mezinárodní platby apod. Centrální banka také uzavírá mezinárodní platební a jiné dohody se zahraničními bankami a mezinárodními finančními institucemi.³

3.1.1.2 Nástroje monetární politiky centrální banky

Centrální banky používají k prosazování svých měnově – politických cílů celou řadu nástrojů, jejichž použití má různý dopad na chování a hospodaření obchodních bank a také na vývoj celého ekonomického systému příslušné země.

Nástroje monetární (měnové) politiky bývají nejčastěji členěny z těchto hledisek:

- Z hlediska času – toto členění respektuje délku jejich účinnosti, takže se může jednat buď o nástroje dlouhodobé působnosti, nebo naopak o nástroje krátkodobé,
- dle adresnosti – v daném případě jde o to, jestli se jedná o nástroje používané pouze k regulaci vybraných obchodních bank – tzv. nástroje přímé (adresné, direktivní, selektivní, netržní), nebo působí plošně, což znamená na všechny obchodní banky stejně tzv. nástroje nepřímé (ekonomické, tržní),
- dle četnosti použití – může se jednat o tzv. nástroje běžné, resp. nástroje jen výjimečné.

Za nejvýznamnější způsob členění nástrojů využívaných centrální bankou bývá všeobecně považováno jejich rozdělení podle adresnosti, a to na:

- Nástroje nepřímé,
- nástroje přímé.

³ DVOŘÁK, P. *Bankovníctví*. 1998, strana 36-37.

3.1.1.2.1 Nepřímé nástroje monetární regulace

Nepřímé nástroje monetární regulace jsou charakterizovány jako opatření a postupy, které usměrňují činnost všech obchodních bank, takže pokud jsou použity, působí na celý bankovní a současně na finanční a ekonomický systém. Jsou jimi především:

- Diskontní nástroje,
- operace na volném trhu,
- povinné minimální rezervy,
- konverze a swapy cizích měn,
- intervence ve prospěch (resp. v neprospěch) devizového kurzu.

3.1.1.2.1.1 Diskontní nástroje centrální banky

Jedná se o „klasické“ a v bankovní praxi historicky nejstarší nástroje měnové politiky centrální banky související s její úvěrovou činností. V podstatě jde o úrokové sazby a další podmínky krátkodobých úvěrů, které poskytuje centrální banka obchodním bankám v domácí měně. Jednotlivé druhy těchto úvěrů se ovšem mohou vzájemně odlišovat svými parametry, a to hlavně úrokovými sazbami, účely, na něž jsou poskytovány, objemovými limity stanovenými pro jejich čerpání, délkami splatnosti, resp. i způsoby jejich zajištění apod. Mezi diskontní nástroje patří zejména: úvěry diskontní, úvěry lombardní a úvěry reeskontní.

3.1.1.2.1.2 Obchody na volném trhu

Obchody na volném trhu jsou klasickým nepřímým nástrojem měnové politiky. Jejich předností jsou především relativně nízké náklady, jednoduchost a operativnost. Nejčastěji bývají realizovány prostřednictvím transakcí s cennými papíry, pro něž všeobecně platí, že pokud jde o nákupy cenných papírů centrální bankou od obchodních bank, jsou jimi zvyšovány jejich likvidní rezervy. Tím je zároveň zvyšována i jejich úvěrová kapacita, takže se jedná o expanzivní monetární politiku centrální banky. V případě prodeje cenných papírů obchodním bankám je tomu samozřejmě naopak, jde o restriktivní politiku.⁴

⁴ REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. 2008, strana 68-71.

3.1.1.2.1.3 Povinné minimální rezervy

Jsou rovněž nepřímým nástrojem centrální banky. Jde o rezervy, které jsou na základě rozhodnutí centrální banky povinně vytvářeny direktivně stanoveným procentem z celkové sumy primárních vkladů obchodních bank, neboli z depozit získaných od nebankovních domácích subjektů. Jedná se o řízené ovlivňování multiplikačního účinku, kdy v případě zvyšování vkladů klientů u obchodní banky je tato banka povinna vedle nárůstu svých volných depozit zároveň zvyšovat i objem rezerv, vedených na svém účtu u centrální banky a naopak.

3.1.1.2.1.4 Konverze a swapy cizích měn

Existence směnitelnosti domácí měny umožňuje centrální bance regulovat nabídku peněz na domácím finančním trhu také prostřednictvím operací se zahraničními měnami. Nákupem cizích měn od obchodních bank může totiž centrální banka zvýšit jejich úvěrovou kapacitu, naopak prodejem cizích měn komerčním bankám za domácí měnu jejich úvěrovou kapacitu v domácí měně snižuje.

Mezi centrální bankou a obchodními bankami může obchodování se zahraničními měnami za měnu domácí probíhat dvěma způsoby, přičemž se může jednat o:

- konverze,
- swapy.

3.1.1.2.1.4.1 Konverze

Konverze představují nákup zahraničních měn centrální bankou od obchodních bank, nebo naopak jejich prodej za měnu domácí.

3.1.1.2.1.4.2 Swapy

Centrální banky v těchto případech obchodují s obchodními bankami cizí měny tak, že v přítomnosti od nich nakoupí, nebo jim naopak prodají cizí měnu za měnu domácí, přičemž je mezi nimi závazně dohodnuto, že v budoucím, předem přesně dohodnutém termínu a za předem smluvených podmínek proběhne zpětná operace.

3.1.1.2.1.5 Intervence ve prospěch (v neprospěch) devizového kurzu

Intervence ve prospěch (v neprospěch) devizového kurzu znamenají záměrné ovlivňování vývoje devizového kurzu domácí měny centrální bankou, a to buď

vzhledem k jedné, několika nebo i všem cizím měnám zároveň. Jejich používání se rozšířilo společně se zavedením systému volně pohyblivých devizových kurzů (floating). Záměrem provádění uvedených intervencí totiž bývá dočasné zhodnocení (znehodnocení) devizového kurzu měny domácí, přičemž konkrétními důvody bývají nejčastěji snahy ovlivnit vývoj obchodní bilance státu a míru inflace.

Intervence rozeznáváme dvojího druhu, a to:

- Přímé intervence,
- nepřímé intervence.

3.1.1.2.1.5.1 Přímé intervence

Může se jednat buď o konverze, nebo o různé druhy termínových devizových obchodů, jako jsou např. swapy, pevné termínové devizové kontrakty, apod.

3.1.1.2.1.5.2 Nepřímé intervence

Nepřímé intervence mohou být realizovány např. prodejem nebo nákupem zlata, úpravami úrokových sazeb apod.

3.1.1.2.2 Přímé nástroje monetární regulace

Přímé nástroje jsou nástroji administrativní povahy. Jejich používání při monetární regulaci je proto považováno spíše za výjimečné a svědčí o určitém selhání nepřímých nástrojů. Bývají zpravidla používány pouze k usměrňování činnosti těch bank, na které je regulace centrální banky právě konkrétně zaměřena.

Přímých nástrojů, kterých mohou centrální banky využívat, existuje celá řada. Za nejvýznamnější a nejčastěji používané lze považovat především:

- pravidla likvidity,
- úvěrové kontingenty,
- úrokové limity (úrokové stropy),
- povinné vklady.

3.1.1.2.2.1 Pravidla likvidity

Jedná se o nástroj používaný ve všech tržních ekonomikách především z důvodu zajištění likvidity obchodních bank.

Pravidla likvidity mohou být jednotlivým obchodním bankám určována různými formami: stanovením závazné struktury jejich aktiv a pasiv, nebo formou některých vzájemných vazeb mezi nimi. Případné nedodržování těchto pravidel může vést k různým sankčním opatřením, a to od omezení některých činností banky přes zavedení nucené správy až po odejmutí bankovní licence.

3.1.1.2.2.2 Úvěrové kontingenty

Jedná se vůbec o nejtvrdší, ale vysoce účinný nástroj centrálních bank, spočívající v direktivním stanovování limitů úvěrů, resp. úvěrových stropů. Vzhledem ke své tvrdosti bývají tyto nástroje plošně používány pouze v mimořádných situacích, kdy to situace v bankovním systému nutně vyžaduje, jinak se jich využívá spíše k usměrňování činnosti jednolitých obchodních bank.

3.1.1.2.2.3 Úrokové limity (úrokové stropy)

Prostřednictvím úrokových limitů (úrokových stropů) může centrální banka předepsat obchodním bankám buď maximální úrokové sazby, které mohou požadovat z poskytovaných úvěrů, nebo naopak minimální úrokové sazby z přijímaných depozit. Tím jim však administrativně limituje výši čistého úrokového výnosu, jehož mohou z objemů poskytovaných úvěrů, resp. spravovaných vkladů dosáhnout.

3.1.1.2.2.4 Povinné vklady

Některým subjektům může být uložena povinnost otevírat běžné účty, ukládat vklady a provádět platby výhradně přes centrální banku. Tato povinnost se většinou týká centrálních institucí nebo orgánů místní samosprávy. Tímto opatřením může centrální banka dosáhnout nejen stažení určitého objemu likvidity z oběhu, ale také kontroly hospodaření těchto orgánů včetně sledování účelů, na které použily přidělené prostředky.

3.1.2 Obchodní banky

Obchodní banky tvoří základní subjekty bankovního systému. Za obchodní banky jsou považovány instituce, jež se primárně orientují na tzv. „klasické“ bankovní obchody, neboli na přijímání vkladů (depozit), poskytování úvěrů a realizaci platebního styku, současně ovšem mohou vykonávat i celou řadu dalších druhů činností.

3.1.2.1 Funkce obchodních bank

Základním posláním obchodních (komerčních) bank je zabezpečování tří významných funkcí, kterými jsou:

- Finanční zprostředkování,
- emitování bezhotovostních peněz,
- provádění bezhotovostního platebního styku.

3.1.2.1.1 Finanční zprostředkování

Jedná se o přijímání peněžních vkladů a jejich následné alokování ve formě poskytovaných bankovních úvěrů na principu ziskovosti a návratnosti. Tím je zajišťováno, že bankami získávané peněžní prostředky jsou umísťovány tam, kde je možno při únosné míře rizika předpokládat jejich nejvyšší zhodnocení.

3.1.2.1.2 Emitování bezhotovostních peněz

Jde o vytváření peněz v podobě zápisu na různých bankovních účtech, které obchodní banky vedou svým klientům.

3.1.2.1.3 Provádění bezhotovostního platebního styku

Jde o realizaci bezhotovostních plateb, které jsou uskutečňovány formou účetních převodů, a to jak v tuzemském, tak i v mezinárodním měřítku.

3.2 Zásady a rizika úvěrových obchodů

3.2.1 Zásady činnosti obchodních bank

Obchodní banky jsou v podstatě standardními podnikatelskými subjekty, které mají ve většině zemí formu akciových společností. Za nejvýznamnější zásady jejich činnosti můžeme všeobecně považovat:

- Zásadu rentability,
- zásadu likvidity,
- zásadu jistoty.

3.2.1.1 Zásada rentability

Banky jsou podnikatelskými institucemi, které usilují stejně jako kterýkoli jiný podnikatelský subjekt o dosažení zisku. Z toho zároveň vyplývá, že rentabilita (neboli ziskovost) je základním atributem bankovního podnikání. Proto ani bankovní regulace by neměla příliš omezovat podnikatelské aktivity obchodních bank, neboť pouze ziskovost bankovního podnikání je schopna zaručit konkurenci v daném odvětví i rozvoj bankovního sektoru příslušného finančního systému.

3.2.1.2 Zásada likvidity

Likvidita banky charakterizuje její schopnost dostat kdykoli svým závazkům, a to jak v objemové, tak i v časové struktuře. Znamená to, že jednou ze zásad bankovního podnikání je, aby banka byla kdykoli schopna uspokojit oprávněné požadavky svých vkladatelů (věřitelů) na vyzvednutí jejich peněžních prostředků, bance dočasně svěřených.

3.2.1.3 Zásady jistoty

Co se týče této zásady bankovního podnikání je nutno konstatovat, že ve srovnání s jinými podnikatelskými subjekty podstupují banky jako nejvýznamnější instituce finančního zprostředkování celou řadu specifických rizik, s nimiž se musejí vyrovnat.⁵

3.2.2 Úvěrové riziko a jeho význam pro banky

Rizika, které souvisejí s prováděním úvěrových obchodů lze shrnout pod pojmem úvěrové riziko, které můžeme členit na aktivní a pasivní.

3.2.2.1 Aktivní úvěrové riziko

Vzniká z možnosti, že poskytnuté úvěry nebudou buď vůbec splaceny, anebo nebudou splaceny včas. Aktivní úvěrové riziko lze pak dále členit do následujících dílčích rizik:

- Riziko bonity dlužníka – splacení úvěru probíhá jen částečně, nebo úvěr splacen není vůbec,
- riziko zajištění – klientem vystavené záruky nepostačují k pokrytí poskytnutého úvěru,
- riziko likvidity – sjednané splátky se zpožďují.

⁵ REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. 2008, strana 73-78.

3.2.2.2 Pasivní úvěrové riziko

Vyplývá z toho, že peníze, které banka dostala od klientů k dispozici ve formě depozit, budou požadovány dříve, než se očekává. Ze zmíněných rizik má největší význam sledování rizika bonity dlužníka.

Opatření, která mají banky k dispozici, aby se pojistily před působením rizika bonity dlužníků, můžeme rozdělit na globální a jednotlivá.

Globální opatření – vychází se z možných ztrát a tato opatření mají zamezit tomu, aby z důvodu těchto ztrát byla ohrožena existence banky. Konkrétně jde zejména o následující opatření:

- Tvorba rezerv, aby se mohly uhradit ztráty vyplývající z rizika bonity dlužníka,
- rozčlenění úvěrových rizik podle různých kritérií např. druhů úvěrů, odvětví,
- zabránění riziku z „nahromadění“, tj. aby úvěrová angažovanost vůči jednomu dlužníkovi či jedné ekonomicky spjaté skupině dlužníků nepřesahovala určitou částku.

Při jednotlivých opatření je sledováno nikoli celkové úvěrové portfolio, ale jednotlivé úvěrové vztahy. Úvěry jsou přitom poskytovány pouze firmám s velmi dobrou věrohodností, anebo tyto úvěry musejí být kryty plnohodnotnými zárukami, aby se zamezilo ztrátám. Jako konkrétní opatření k zamezení ztrátám připadají v úvahu:

- Rozsáhlá prověrka úvěruhodnosti klienta,
- požadování adekvátního zajištění úvěru, pokud není úvěruhodnost zcela uspokojivá,
- sledování poskytnutých úvěrů, což se vlastně rovná průběžnému prověřování úvěruhodnosti.

3.3 Průběh poskytnutí a čerpání úvěru

Poskytnutí a čerpání úvěru představuje celý proces vzájemně provázaných činností.

3.3.1 Žádost o poskytnutí úvěru

Klient, ucházející se o úvěr se musí obrátit na banku se žádostí o jeho poskytnutí.

Žádost o úvěr – jak ústní, tak písemná tvoří základ pro:

- Prověření úvěruhodnosti a úvěruschopnosti příjemce úvěru,
- uzavření smlouvy o úvěru,
- uzavření smluv o zajištění úvěru.

3.3.1.1 Ústní jednání

Předmětem ústního jednání je především projednání:

- Výše úvěru,
- předpokládané splatnosti úvěru,
- druhu úvěru,
- nabízených a požadovaných záruk,
- účelu úvěru.

3.3.1.2 Písemná žádost

Písemná žádost o poskytnutí úvěru obvykle obsahuje:

- Údaje o klientovi,
- požadovaný druh úvěru,
- částku a měnu úvěru,
- dobu splatnosti,
- způsob splácení a zajištění úvěru,
- účel použití,
- podnikatelský záměr,
- údaje o finanční situaci klienta,
- údaje o čerpaných úvěrech a obchodních spojeních k jiným bankám.

3.3.2 Prozkoumání žádosti

Banka prozkoumává žádost o poskytnutí úvěru z hlediska:

- Úvěruschopnosti klienta – tj. způsobilost klienta uzavírat úvěrové obchody, právně účinným způsobem se tedy vůči bance zavázat. Úvěruschopnost u fyzických osob a právnických osob závisí na různých právních podmínkách. Fyzickým osobám vzniká s plnoletostí. U právnických osob souvisí především se samotným vznikem právnické osoby a oprávněností stanovených pracovníků firmy k jejímu zastupování a k uzavírání smluv,

- úvěruhodnosti klienta – tj. schopnosti klienta dostát závazkům z úvěrového vztahu (uhradit úroky a splátky úvěru dle podmínek sjednaných v úvěrové smlouvě).

Banky pro posouzení žádosti o úvěr používají různá kritéria hodnocení. Některé banky mají zpracovány vlastní ratingové systémy, tj. přiřazují klienty do různých kategorií, charakterizujících jejich bonitu, a tím úvěruhodnost. Také použití ukazatelů pro posouzení finanční pozice klienta se může u bank lišit.

3.3.3 Jednání o zajištění úvěru

Smyslem zajištění úvěru požadovaného bankami je zamezit ztrátám v případě, že dojde k platební neschopnosti klienta. Zajištění (záruky) úvěru umožňují bankám uplatnit nároky vůči dlužníkovi nebo třetí osobě a dosáhnout náhradu úvěrové nebo úrokové pohledávky.

Při posuzování zajištění úvěru musejí banky zvažovat následující skutečnosti:

- Soudní vymahatelnost práva banky k předmětu zajištění, garantované adekvátní právní dokumentaci k předmětu zajištění,
- objektivitu ocenění předmětu zajištění, to znamená posoudit vhodnost druhu zajištění, odborné ocenění pravosti předmětů zástavy, odborné ocenění hodnoty přijatého zajištění, stanovení likvidační hodnoty, odhad nákladů spojených s realizací zajištění v případě nuceného prodeje,
- likviditu zajištění – závisí na tom, jak snadno lze předmět zajištění realizovat, tj. zpeněžit,
- stabilitu hodnoty předmětu zajištění – u akcií může být velmi proměnlivá,
- možnost kontroly prostřednictvím řádné dokumentace a bezpečného uložení předmětu zajištění.

3.3.4 Jednání o splacení úvěru

Úvěr může být splacen jednorázovou splátkou nebo v několika splátkách, pravidelných či nepravidelných.

Z hlediska úroku a splátky rozlišujeme:

- Běžné splacení – splátky úvěru (jistiny) a splátky úroku jsou vyčísleny zvlášť, splácet se mohou buď dohromady, nebo samostatně, výše úroků se vždy mění, neboť je závislá na zůstatku úvěru v účtovacím období,

- anuitní splácení – ve splátce je zahrnut současně úrok a úmor úvěru, přičemž celková splátka je stále ve stejné výši a úhrada je prováděna na jeden účet. V průběhu času se ve splátce zvyšuje úmor (splátka úvěru).

3.3.5 Uzavření úvěrové smlouvy a poskytnutí úvěru

Na základě provedených analýz úvěruschopnosti a úvěruhodnosti klienta, posouzení záruk, zvážení způsobu splácení úvěru a stanovení ceny úvěru vypracují pracovníci banky návrh na poskytnutí úvěru, který je k posouzení předkládán úvěrovému výboru nebo úvěrové komisi příslušného rozhodovacího místa (např. pobočka nebo centrála).

Pokud se banka rozhodne poskytnout klientovi úvěr, musí dle obchodního zákoníku s klientem uzavřít úvěrovou smlouvu.

Úvěrová smlouva musí obsahovat:

- Závazek banky poskytnout klientovi úvěr v určité výši,
- závazek dlužníka poskytnuté peněžní prostředky splatit a zaplatit úroky ve sjednaných termínech (splátkový plán),
- úrokovou sazbu za níž je úvěr poskytován,
- účel, na který je úvěr poskytován,
- podmínky čerpání úvěru,
- eventuelní sankční podmínky pro případy neplnění podmínek poskytnutí úvěru,
- číslo účtu, na který je úvěr poskytnut,
- způsob zajištění úvěru.

3.3.6 Kontrola plnění úvěrových podmínek

Poté, co banka úvěr poskytla, provádí ve stanovených termínech kontrolu plnění úvěrových podmínek, při kterých se soustřeďuje především na:

- Schopnost klienta dostát svým peněžním závazkům,
- účelové použití úvěru,
- celkovou finanční situaci klienta na základě předložených statistických a účetních výkazů, případně dalších vyžádaných podkladů a hlášení,
- plnění dalších podmínek stanovených bankou při poskytnutí úvěru.

O provedené kontrole banka vypracuje hodnocení plnění úvěrové smlouvy. V případě, že provedená kontrola prokáže nějaké nedostatky, přistoupí banka dle závažnosti

nedostatku k opatřením k nápravě. V závažných případech banka může přistoupit k sankčním opatřením, tj. zvýšení úroku z poskytnutého úvěru, případně může požadovat okamžité jednorázové splacení úvěru.⁶

3.4 Úvěrové bankovní produkty

Úvěr vyjadřuje zapůjčení peněžního kapitálu, vyjadřuje přenechání hospodářského práva disponovat kapitálem oproti závazku vrátit později zapůjčený kapitál majiteli a vyplatit mu jistou peněžní částku (úrok), která je odměnou za zapůjčení.⁷

Úvěry jsou relevantně ziskové, málo likvidní, ale přinášejí při srovnání s jinými aktivy vyšší výnosy. Protože rozhodujícím zdrojem aktivních operací bank jsou cizí (vypůjčené) zdroje, banka musí poskytovat úvěry obezřetně a vážit nejen očekávané výnosy, ale i riziko.⁸

Poskytování půjček a úvěrů je všeobecně považováno za nejvýznamnější bankovní produkty komerčních bank, při nichž banka vystupuje jako věřitel. Z hlediska žadatelů se jedná o způsob opatrování peněžního kapitálu, z hlediska banky o formu bankovních investic, k jejichž realizaci využívá jak vlastních, tak především svěřených peněžních prostředků.

Při systemizaci základních druhů bankovních úvěrů je možno samozřejmě vycházet z různých hledisek, ze kterých lze za nejvýznamnější považovat zejména:

- Zda udělení úvěru znamená poskytnutí peněz, nebo se jedná pouze o vystavení záruky za závazky klienta,
- na jak dlouhé časové období je úvěr poskytnut.

3.4.1 Členění úvěrů podle toho, zda banka poskytne klientovi peněžní prostředky, nebo za něj pouze převezme záruku.

Jedná se o velmi významný způsob členění bankovních úvěrů v rámci, kterého lze rozlišovat následující dvě skupiny úvěrů:

⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Bankovníctví*. 2004, strana 109-115.

⁷ ŠENKÝŘOVÁ, B. *Bankovníctví 2*. 1998, strana 13.

⁸ POLOUČEK, S. *Peníze, banky, finanční trhy*. 2009, strana 289.

- Peněžní půjčky a úvěry – jedná se půjčky, resp. úvěry, které klient od obchodní banky obdrží formou peněz a následně je dohodnutým způsobem splácí,
- závazkové (ručitelské) úvěry – závazkové úvěry jsou charakteristické tím, že se banka v rámci sjednané smlouvy pouze zaváže za svého klienta splnit jeho závazek vůči třetí osobě, pokud tak klient neučiní sám (neboli mu poskytne pouze ručení).

3.4.2 Členění úvěrů podle délky období, na které jsou klientům poskytovány

Bez ohledu na to, zda se jedná o úvěry peněžní nebo závazkové, bývají ve většině států rovněž členěny na:

- Úvěry krátkodobé – poskytované maximálně na dobu jednoho roku,
- úvěry střednědobé – délka splatnosti je od 1 roku do 4 let,
- úvěry dlouhodobé – jejichž splatnost bývá delší než 4 roky.

3.4.3 Peněžní bankovní úvěry a půjčky

Mezi nejvýznamnější a v bankovní praxi nejpoužívanější druhy úvěrů patří především:

- Kontokorentní úvěry
- Lombardní úvěry
- Eskontní úvěry
- Emisní půjčky
- Hypoteční úvěry

3.4.3.1 Kontokorentní úvěry

Jedná se o úvěr, poskytovaný bankou v pohyblivé výši na kontokorentním účtu klienta. K tíži účtu mu účtuje veškeré jeho peněžní úhrady, ve prospěch účtu pak platby od odběratelů a jiných plátců. Při porovnání všech příjmů a výdajů na kontokorentním účtu k určitému termínu potom mohou vzniknout tyto možné situace:

- Vklad na účtu (kreditní zůstatek) – kdy je klient věřitelem banky,
- debetní zůstatek na účtu – kdy je klient dlužníkem banky.

Právě výše uvedený druhý stav účtu klienta je věcným obsahem kontokorentního úvěru, jenž je povolán na základě žádosti klienta. Banka přezkoumá úvěrovou způsobilost žadatele a v případě pozitivního výsledku oznámí rozsah úvěrového rámce, tj. přípustný

debet, který nesmí být překročen. Současně musí být ovšem sjednány i ostatní podmínky, jako např. úrokové sazby, sankce, způsob zajištění apod.

Kontokorentní úvěry jsou peněžní úvěry krátkodobé. S tím rovněž souvisejí podmínky úvěrových smluv, podle nichž musí být každý úvěr tohoto typu alespoň jednou ročně splacen, resp. alespoň jednou za rok musí účet klienta vykazovat buď kreditní zůstatek, nebo nulu, a to po zaúčtování veškerých položek k tíži účtu klienta včetně poplatků a odměn banky. Charakteristické pro ně dále bývá také jejich poměrně vysoké úročení, jakož i značně vysoký sankční úrok v případě překročení úvěrového rámce.

3.4.3.2 Lombardní úvěry

Jedná se o peněžní, obvykle krátkodobý úvěr, který se sjednává na konkrétní fixní částku s pevně stanovenou lhůtou splatnosti a zajišťovaný zástavou movité věci nebo práva. Podle druhu používaných zástav je možno rozlišovat různé druhy lombardních úvěrů.

3.4.3.2.1 Lombardní úvěr na cenné papíry

V případě tohoto typu zástavy poskytuje banka klientovi úvěr do určité výše tržní ceny zastavených cenných papírů s ohledem na to, o jaké cenné papíry se jedná. Zastavené cenné papíry deponuje dlužník u banky po celou dobu trvání úvěrového vztahu, přičemž hodnota zástavy musí být udržována na dohodnuté výši. Banka sleduje vývoj tržních cen zastavených cenných papírů a v případě jejich poklesu má právo požadovat na klientovi zvýšení zástavy.

3.4.3.2.2 Lombardní úvěr na zboží

Dlužník dá bance do zástavy zboží, které jí však fyzicky nepředává, ale skladuje je většinou ve veřejném skladišti.

3.4.3.2.3 Lombardní úvěr na pohledávky

Zástavou jsou pohledávky dlužníka vůči svým odběratelům, které po uzavření úvěrové smlouvy postupuje obchodní bance.

3.4.3.2.4 Další druhy lombardních úvěrů

Jde o úvěry na drahé kovy, vkladní knížky, životní pojistky, aj.

Lombardní úvěry mohou být, a to zejména tehdy, pokud jsou požadovány na delší časová období, poskytovány formou „revolvingového úvěru“. Ten umožňuje bankám sladit požadavky svých klientů s jejich úvěrovými možnostmi tím, že jim sice poskytnou pouze úvěr krátkodobý, který jim však v okamžiku jeho splatnosti obnoví, avšak za nových, v dané době aktuálních úvěrových podmínek. Nejčastěji je to realizováno tím způsobem, že banka uzavře klientem úvěrovou smlouvu na celou jím požadovanou dobu trvání, a to nejčastěji při proměnlivé úrokové sazbě, která se upravuje podle aktuálních podmínek vždy v okamžiku obnovení úvěru.

3.4.3.3 Eskontní úvěry

Eskontní úvěr je krátkodobým peněžním úvěrem, který je založený na existenci směnky jako převoditelného dluhového cenného papíru. Tento druh úvěru vzniká v případě, že banka odkoupí směnku od jejího majitele před termínem její splatnosti, čímž se zároveň převádí pohledávka na nového majitele směnky (v daném případě na banku). Ta si ovšem vzhledem k tomu, že směnka ještě není splatná, sráží určitou peněžní částku,

tzv. diskont, a při dospělosti směnky ji předkládá k proplacení příslušnému směnečnému dlužníkovi. Mezi základní druhy směnek patří směnka vlastní a cizí.

3.4.3.3.1 Směnka vlastní

Jde o závazek výstavce směnky, že sám zaplatí majiteli směnky (remitentovi) ve stanoveném termínu předmětnou směnečnou částku. Hlavním směnečným dlužníkem je tedy sám výstavce směnky, jehož závazek vzniká jejím podepsáním a předáním.

3.4.3.3.2 Směnka cizí

Jedná se o směnku, ve které její výstavce přikazuje svému dlužníkovi (směnečníkovi) zaplatit ve stanoveném termínu majiteli směnky (remitentovi) předmětnou směnečnou sumu. Pokud směnečník akceptuje závazek podepsáním směnky, stává se směnečně zavázaným, neboli hlavním směnečným dlužníkem. Pokud se týká vystavitele směnky, ten je v pozici vedlejšího směnečného dlužníka, z níž pro něj vyplývá povinnost uhradit směnečnou sumu v situaci, v případě že, směnečník nebude schopen nebo ochoten dospělou směnku uhradit.

3.4.3.4 Emisní půjčky

Emisní půjčka bývá většinou půjčkou dlouhodobou, jejíž podstatou je odkoupení dluhopisů (nejčastěji obligací), které dlužník emituje za účelem získání peněžních zdrojů.

Emisní půjčka může být poskytnuta buď:

- Jednou bankou – při vyšších částkách to ovšem bývá příliš riskantní,
- klubem bank – jedná se o skupinu bank, které se podílejí na poskytnutém úvěru,
- konsorciem bank – kdy se jedná o skupinu bank v čele s tzv. „vedoucí bankou“, která úvěruje nejvyšší částku a bývá zároveň i zprostředkovatelem úvěru.

Výhody emisní půjčky spočívají v tom, že pokud se týká emitentů, mohou touto formou získat velké a dlouhodobé peněžní zdroje, pro věřitele má zase tato půjčka tu přednost, že v případě potřeby hotovosti mohou zakoupené obligace odprodat před lhůtou jejich splatnosti na sekundárním trhu cenných papírů.

3.4.3.5 Hypoteční úvěry

Jedná se o druh dlouhodobého finančního úvěru, který je zastaven nemovitostí. Žádost o jeho poskytnutí musí být proto doložena dokladem, který potvrzuje její vlastnictví. Po předložení všech potřebných dokladů zajistí banka nejprve provedení odhadu ceny nemovitosti a zejména prověří, jestli na předmětnou nemovitost není v katastru zaneseno břemeno. Před vyplacením dohodnuté peněžní částky však ještě zpravidla požaduje splnění celé řady dalších podmínek, jako např. pojištění nemovitosti, zanesení vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí apod.

V praxi jsou z pohledu bank rozlišovány dva základní druhy hypotečních úvěrů, a to podle toho, na co má být poskytnutý úvěr použit. Jsou jimi:

3.4.3.5.1 Hypoteční úvěr na výstavbu (opravu) či pořízení nemovitosti

Jedná se o tzv. „klasický“ hypoteční úvěr poskytovaný účelově na financování výstavby (opravy) nebo zakoupení předem přesně určené nemovitosti. Úroková sazba těchto úvěrů bývá vzhledem k poměrně spolehlivému zajištění spíše nižší, přičemž může být po celou dobu trvání úvěrového vztahu variabilní, fixní nebo kombinovaná (nejčastěji zpočátku po několik let pevná a posléze variabilní).

3.4.3.5.2 Americká hypotéka

Jedná se o neúčelový hypoteční úvěr, který je poskytován bez udání účelu, na nějž budou poskytnuté peněžní prostředky použity. Proto také bývá poněkud výše úročen.⁹

3.4.3.6 Spotřebitelský úvěr

Spotřebitelské úvěry poskytují banky a nebankovní finanční instituce fyzickým osobám, občanům a domácnostem. Tyto úvěry slouží k pořízení spotřebních předmětů a služeb (studium, cestování aj.). Jde zpravidla o krátkodobé až střednědobé půjčky, které mají standardizovaný průběh. Standardizace úvěrového procesu u spotřebitelských úvěrů je nutná vzhledem k relativně nižší průměrné hodnotě spotřebitelských úvěrů.

Spotřebitelský úvěr

Je doložená platba nebo poskytnutí peněžních prostředků, např. ve formě úvěru, půjčky nebo koupě najaté věci, za které je spotřebitel povinen platit.

Spotřebitel

Je fyzická osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti a v jejíž prospěch je spotřebitelský úvěr sjednáván.

Věřitel

Je fyzická nebo právnická osoba poskytující spotřebitelský úvěr v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti nebo sdružení takových osob.

Roční procentní sazba nákladů

Roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr je procentní podíl z družné částky, který je spotřebitel povinen zaplatit věřiteli za období jednoho roku.¹⁰

Banky nabízejí spotřebitelské úvěry tak, aby vyhovovaly požadavkům klientů. Spotřebitelské úvěry mají proto rozličné varianty:

3.4.3.6.1 Neúčelové či účelové spotřebitelské úvěry

Jsou žádané a oblíbené pro svoji jednoduchost. Žadatel o takový typ úvěru nepřekládá bance doklady ověřující účel úvěru. Po schválení žádosti bankou a podpisu smlouvy dostává klient peníze na účet. Tento typ úvěru banky nabízí zpravidla s vyšší úrokovou sazbou. Důvodem je neprůhlednost účelu úvěru, což je pro banky rizikovější investice.

⁹ REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. 2008, strana 80-85.

¹⁰ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a komerční obchody*. 2010, strana 149-150.

V případě účelového úvěru klient dokládá účel úvěru a banka má právo kontrolovat, zda úvěr je čerpán v souladu se sjednaným účelem.

3.4.3.6.2 Zajištěné či nezajištěné spotřebitelské úvěry

V posledních letech obchodní banky pro urychlení procesu schvalování a čerpání spotřebitelských úvěrů a vlivem tlaku konkurence nebankovních subjektů přidělují spotřební úvěry, které jsou v nižších objemech, bez zajištění. Pokud si banka z důvodu vysokého rizika vyžádá zajištění obchodu, pak mezi nejčastěji využívané zajišťovací instrumenty patří zástava nemovitého majetku, postoupení pohledávek z nájmu, ručitelská prohlášení a směnečné zajištění.

3.4.3.6.3 Spotřebitelské úvěry s jednorázovým či postupným čerpáním

Čerpání bývá ovlivněno především předmětem úvěru. Většina spotřebitelských úvěrů je čerpána jednorázově.

3.4.3.6.4 Spotřebitelské úvěry postupně či jednorázově splatné

Splácení probíhá ve většině případů postupně v anuitních měsíčních splátkách. V případně jednorázového splacení splácí klient pravidelně úroky a součástí poslední splátky je úhrada jistiny.¹¹

¹¹ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a komerční obchody*. 2010, strana 152.

4 ANALÝZA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ POSKYTOVANÝM FO

Cílem této části bakalářské práce je analýza spotřebitelských neúčelových úvěrů, které nabízejí banky v České republice. V úvodu jsou popsány základní informace o vybraných bankách, dále jsou v tabulkách sestaveny požadavky konkrétních úvěrů, které musí fyzická osoba při žádání o úvěr splňovat.

4.1 Obchodní banky

Pro zpracování mé bakalářské práce jsem si vybrala následující obchodní banky:

- Komerční banka, a. s.
- Volksbank, a. s.
- mBank
- GE Money bank, a. s.
- Československá obchodní banka, a. s.

4.1.1 Komerční banka, a. s.

Komerční banka byla založena v roce 1990 jako státní instituce a v roce 1992 byla transformována na akciovou společnost. Je mateřskou společností Skupiny KB a je součástí mezinárodní skupiny Sociétés Générale. Patří mezi přední bankovní instituce v České republice a v regionu střední a východní Evropy. Je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví. Je dostupná prostřednictvím sítě poboček KB, přímého bankovníctví a vlastní distribuční sítě.¹²

Komerční banka nabízí svým klientům spotřebitelský neúčelový úvěr s názvem **Půjčka bez rizika – Perfektní půjčka**. Základní informace o tomto úvěru jsou pro lepší přehled popsány v níže uvedené tabulce. Údaje jsou platné k 17. 02. 2012.

Tab. 1: Základní informace – Perfektní půjčka¹³

Základní informace	
Roční úroková sazba	15,90 %
Minimální výše úvěru	30 000 Kč
Maximální výše úvěru	600 000 Kč
Minimální doba splácení	12 měsíců
Maximální doba splácení	72 měsíců
Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru	0 Kč
Poplatek za vedení a správu úvěru	0 Kč
Poplatek za předčasné splacení	0 Kč
Sankce při prodlení splátky	1. upomínka 50 Kč 2. upomínka 500 Kč
RPSN	18,5 %

¹² [online] z <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>

¹³ [online] z <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-116-komercni-banka-pujcka-bez-rizika-perfektni-pujcka/>

4.1.2 Volksbank, a. s.

Volksbank působí na českém trhu od roku 1993, od 1. ledna 1997 jako samostatná akciová společnost Volksbank CZ, a. s. Volksbank je obchodní bankou se širokou nabídkou finančních produktů a služeb pro občany, malé a střední firmy, obce a města, stejně jako bytová družstva, developerské společnosti a subjekty ze zemědělského sektoru. Volksbank provozuje největší celostátní síť poboček. Více než 19 tisíc poboček je řízeno 17 oblastními centrály.¹⁴

Volksbank nabízí svým klientům spotřebitelský neúčelový úvěr s názvem **Spotřebitelský úvěr**. Základní informace o tomto úvěru jsou pro lepší přehled popsány v níže uvedené tabulce. Údaje jsou platné k 17. 02. 2012.

Tab. 2: Základní informace – Spotřebitelský úvěr¹⁵

Základní informace	
Roční úroková sazba	12,69 %
Minimální výše úvěru	20 000 Kč
Maximální výše úvěru	500 000 Kč
Minimální doba splácení	12 měsíců
Maximální doba splácení	72 měsíců
Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru	1 % z výše úvěru min. 500 Kč
Poplatek za vedení a správu úvěru	50 Kč
Poplatek za předčasné splacení	1 % z předčasně splacené částky
Sankce při prodlení splátky	0 Kč
RPSN	14,80 %

¹⁴ [online] z <http://www.volksbank.cz/o-bance/predstaveni-banky>

¹⁵ [online] z <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-121-volksbank-spotrebitelsky-uver-/>

4.1.3 mBank

Banka mBank vznikla v listopadu 2000 v Polsku. Na český trh vstoupila mBank v listopadu 2007. Banka mBank je průkopníkem inovací a internetového bankovníctví a nabízí klientům, kteří mají zájem racionálně spravovat své osobní finance, nejdůležitější produkty a služby za nejvýhodnější ceny. Nabídka produktů v současné době zahrnuje osobní, podnikatelské a spořicí účty, platební karty, hypoteční úvěry, spotřebitelské půjčky a kreditní karty. V dnešní době mBank zaujímá významnou pozici v českém bankovním sektoru a i přes rostoucí konkurenci nadále zůstává leaderem v retailovém a internetovém bankovníctví.¹⁶

Banka mBank nabízí svým klientům spotřebitelský neúčelový úvěr s názvem **mPůjčka plus**. Základní informace o tomto úvěru jsou pro lepší přehled popsány v níže uvedené tabulce. Údaje jsou platné k 17. 02. 2012.

Tab. 3: Základní informace – mPůjčka plus¹⁷

Základní informace	
Roční úroková sazba	13,40 %
Minimální výše úvěru	10 000 Kč
Maximální výše úvěru	500 000 Kč
Minimální doba splácení	12 měsíců
Maximální doba splácení	60 měsíců
Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru	1,5 % z objemu úvěru
Poplatek za vedení a správu úvěru	0 Kč
Poplatek za předčasné splacení	0 Kč
Sankce při prodlení splátky	1. upomínka 150 Kč 2. upomínka 500 Kč
RPSN	14,50 %

¹⁶ [online] z <http://www.mbank.cz/mbank/>

¹⁷ [online] z <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-234-mbank-mpujcka-plus-predschvalena-/>

4.1.4 GE Money bank, a. s.

Patří mezi největší české peněžní ústavy. Je univerzální bankou, která disponuje jednou z nejširších sítí poboček a bankomatů v ČR a rychle roste. Své služby orientuje jak na občany, tak na malé a střední podniky. Její velkou výhodou je, že je součástí jedné z největších a nejsilnějších společností na světě. GE Money bank staví na neustálé inovaci. Byla první velkou bankou v ČR, která představila například plnohodnotný elektronický výpis z účtu.¹⁸

GE Money bank nabízí svým klientům spotřebitelský neúčelový úvěr s názvem **Expres půjčka**. Základní informace o tomto úvěru jsou pro lepší přehled popsány v níže uvedené tabulce. Údaje jsou platné k 17. 02. 2012.

Tab. 4: Základní informace – Expres půjčka¹⁹

Základní informace	
Roční úroková sazba	10,90 %
Minimální výše úvěru	30 000 Kč
Maximální výše úvěru	600 000 Kč
Minimální doba splácení	24 měsíců
Maximální doba splácení v měsících	96 měsíců
Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru	1 % z výše úvěr, min. 500 Kč
Poplatek za vedení a správu úvěru	49 Kč
Poplatek za předčasné splacení	max. 0,5 %
Sankce při prodlení splátky	1. upomínka 400 Kč 2. upomínka 500 Kč
RPSN	12,20 %

¹⁸ [online] z <http://www.gemoney.cz/ge/cz/1/nase-spolecnosti/spolecnosti/ge-money-bank>

¹⁹ [online] z <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-113-ge-money-bank-expres-pujcka/>

4.1.5 Československá obchodní banka, a. s.

Působí jako univerzální banka v České republice. V retailovém bankovníctví v ČR společnost působí pod dvěma základními obchodními značkami – ČSOB a Poštovní spořitelna. Poskytuje své služby všem klientským segmentům, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům a korporátním a institucionálním klientům. Klienti jsou obsluhováni prostřednictvím poboček ČSOB, finančních center Poštovní spořitelny a obchodních míst Českých pošt.²⁰

Československá obchodní banka nabízí svým klientům spotřebitelský neúčelový úvěr s názvem **Půjčka na cokoliv**. Základní informace o tomto úvěru jsou pro lepší přehled popsány v níže uvedené tabulce. Údaje jsou platné k 17. 02. 2012.

Tab. 5: Základní informace – Půjčka na cokoliv²¹

Základní informace	
Roční úroková sazba	9,90 %
Minimální výše úvěru	20 000 Kč
Maximální výše úvěru	600 000 Kč
Minimální doba splácení	12 měsíců
Maximální doba splácení	84 měsíců
Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru	1 % z výše úvěru, min. 500 max. 3500 Kč
Poplatek za vedení a správu úvěru	50 Kč
Poplatek za předčasné splacení	1 % z výše mimořádné splátky
Sankce při prodlení splátky	1. upomínka 300 Kč 2. upomínka 500 Kč
RPSN	15,57 %

²⁰ [online] z <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

²¹ [online] z <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-111-csob-pujcka-na-cokoliv/>

5 KOMPARACE ZKOUMANÝCH ÚVĚRŮ PODLE ZADANÝCH KRITÉRIÍ

Cílem této části bakalářské práce je komparace spotřebitelských neúčelových úvěrů, které nabízejí banky v České republice. Zkoumané úvěry jsou srovnávány podle následujících kritérií:

- Roční úrok
- Minimální a maximální výše úvěru
- Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru
- Poplatek za vedení a správu úvěru
- RPSN
- Sankce při prodlení splátky
- Poplatek za předčasné splacení
- Minimální a maximální doba splácení

Pro komparaci jsem si vybrala spotřebitelské neúčelové úvěry nabízené fyzickým osobám, které budu srovnávat metodou rankingu a metodou bodovací.

5.1 Metoda rankingu

Jedná se o tzv. „jednorozměrnou“ metodu srovnávání spočívající v tom, že se jako kritérium zvolí (jeden) ukazatel, podle něhož se sledované subjekty seřadí od nejlepší k nejhorší. Z toho je zřejmé, že se jedná o nejjednodušší metodu srovnávání, umožňující získat základní představu o vzájemném postavení subjektů z určitých hledisek.

Výhodou této metody je její jednoduchost a přehlednost dosažených výsledků, naopak její nevýhodou jsou různá pořadí úvěrů v závislosti na zvolených kritériích.²²

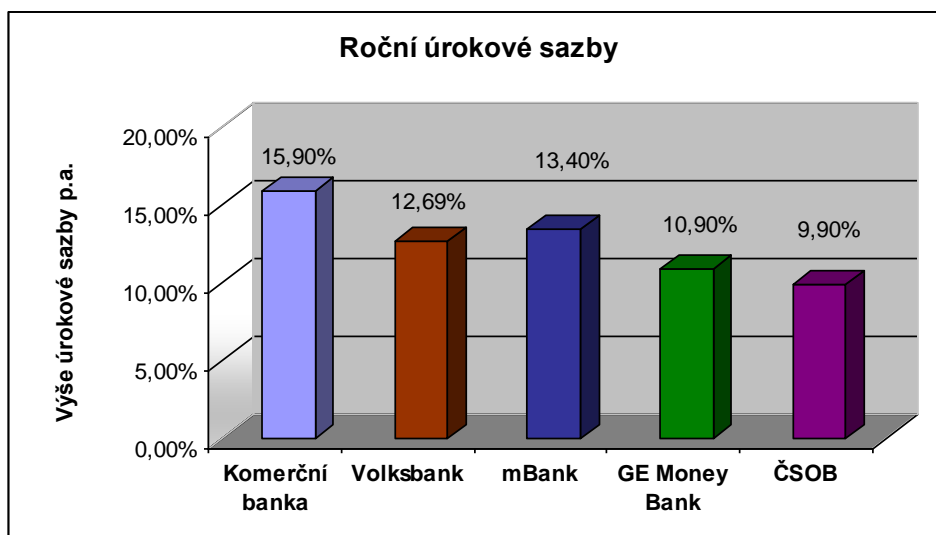
²² REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. 2008, strana 269.

5.1.1 Kritérium č. 1 – roční úroková sazba

Úrokové sazby jsou měřítkem ceny peněz. Určují, jakou část jistiny musí dlužník za stanovenou dobu zaplatit věřiteli za úvěr. Bývají uváděny v procentních sazbách za rok. Dle mého názoru je roční úroková sazba podstatným kritériem pro klienty, kteří mají o spotřebitelský úvěr zájem. Výsledky jednotlivých bank jsou uvedeny v následující tabulce a v následujícím grafu, které jsou dále porovnány.

Tab. 6: Roční úrokové sazby²³

Roční úrokové sazby	
Komerční banka	15,90 %
Volksbank	12,69 %
mBank	13,40 %
GE Money bank	10,90 %
ČSOB	9,90 %

Graf 1: Roční úrokové sazby²⁴

²³ Zdroj: Vlastní zpracování

²⁴ Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení ročních úrokových sazeb

Roční úrokové sazby vybraných bank se pohybují v rozmezí od 9,90 % do 15,90 %. Z hlediska úrokových sazeb je na tom nejlépe Československá obchodní banka, která nabízí roční úrokovou sazbu pouhých 9,90 %. Hned za ní následuje GE Money bank, u které je výše úrokové sazby 10,90 % za rok, což je pro mnohé klienty také příznivé. U dalších bank roční úroková sazba stoupá. Volksbank nabízí roční úrokovou sazbu 12,69 %, u mBank je úroková sazba 13,40 % ročně. Komerční banka poskytuje nejvyšší úrokovou sazbu a to 15,90 %, proto ji řadím z hlediska úrokových sazeb na poslední místo.

5.1.2 Kritérium č. 2 – Minimální a maximální výše úvěru

Minimální výše úvěru stejně tak jako maximální výše úvěru bývá u různých bank různorodá. Mezi prioritní kritéria při rozhodování klienta podle mého názoru určitě nepatří, ale i přesto jsem se na toto kritérium zaměřila. Jaké jsou minimální a maximální výše úvěrů u jednotlivých bank je popsáno v následující tabulce. Výsledky jsou dále porovnány.

Tab. 7: Minimální a maximální výše úvěru²⁵

Minimální a maximální výše úvěru		
	Minimální výše úvěru	Maximální výše úvěru
Komerční banka	30 000 Kč	600 000 Kč
Volksbank	20 000 Kč	500 000 Kč
mBank	10 000 Kč	500 000 Kč
GE Money bank	30 000 Kč	600 000 Kč
ČSOB	20 000 Kč	600 000 Kč

²⁵ Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení minimální výše úvěru

Minimální výše úvěru u vybraných bank se pohybuje od 10 000 Kč do 30 000 Kč. Klienti, kteří chtějí žádat o spotřebitelský úvěr ve výši 10 000 Kč, jako jediná banka jim vyhoví mBank, a proto tuhle banku řadím z hlediska kritéria minimální výše úvěru na první místo. Volksbank a Československá obchodní banka nabízí spotřebitelský úvěr od 20 000 Kč a zbylé banky, které jsou Komerční banka a GE Money Bank poskytují úvěr od 30 000 Kč.

Vyhodnocení maximální výše úvěru:

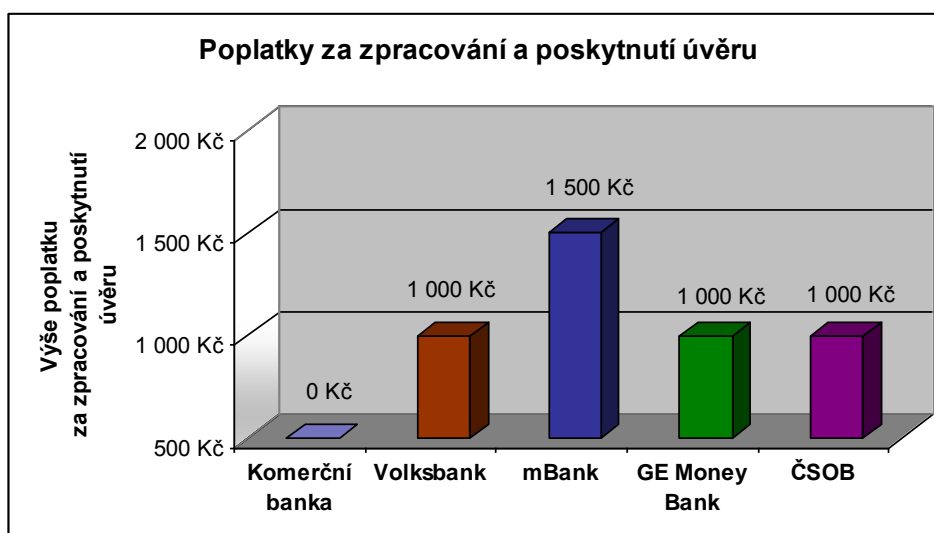
Maximální výše úvěru u vybraných bank je téměř stejná. Komerční banka spolu s GE Money bank a Československou obchodní bankou půjčí svým klientům až 600 000 Kč. Oproti tomu Volksbank a mBank poskytují spotřebitelský úvěr maximálně do výše 500 000 Kč. Z hlediska maximální výše úvěru hodnotím kladně Komerční banku, GE Money bank a Československou obchodní banku, ale jelikož se maximální výše úvěru od zbylých dvou bank výhradně neliší, nepovažuji to za výhodu, která by měla být rozhodující, při výběru nejvýhodnějšího úvěru.

5.1.3 Kritérium č. 3 – Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru

Poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru bývají většinou uváděny v procentních sazbách z výše úvěru, proto jsem si pro posouzení tohoto kritéria zvolila situaci, ve které klient žádá o úvěr ve výši 100 000 Kč. Jak vysoké jsou poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru u jednotlivých bank je popsáno v níže uvedené tabulce a také v níže uvedeném grafu společně se srovnáním.

Tab. 8: Poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru²⁶

Poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru		
		Úvěr ve výši 100 000 Kč
Komerční banka	0 Kč	0 Kč
Volksbank	1 % z výše úvěru min 500 Kč	1 000 Kč
mBank	1,5 % z výše úvěru	1 500 Kč
GE Money Bank	1 % z výše úvěru min 500 Kč	1 000 Kč
ČSOB	1 % z výše úvěru min. 500 Kč max. 3 500 Kč	1 000 Kč

Graf 2: Poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru²⁷

Vyhodnocení poplatků za zpracování a poskytnutí úvěru

Poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru se pohybují v rozmezí od 0 Kč až po částku 1 500 Kč. Dle posuzovaného kritéria dopadla nejlépe Komerční banka, u které klienti za poplatky nic neplatí, což je pro ně velmi výhodné. Volksbank, GE Money bank a Československá obchodní banka si účtuje za poplatky 1% z výše úvěru. Nejhůře je na tom ovšem mBank, protože u ní jsou uvedené poplatky 1,5 % z výše úvěru.

²⁶ Zdroj: Vlastní zpracování

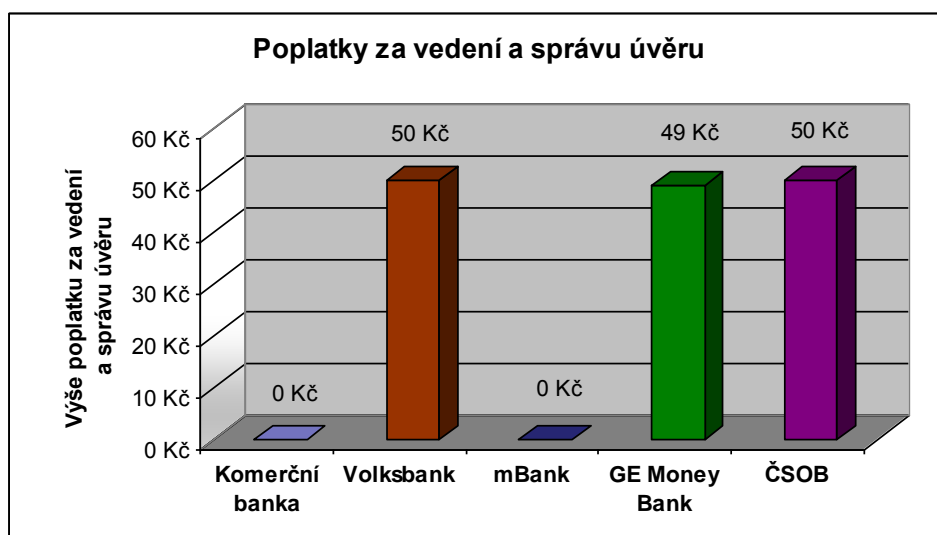
²⁷ Zdroj: Vlastní zpracování

5.1.4 Kritérium č. 4 – Poplatek za vedení a správu úvěru

Poplatky za vedení a správu úvěru mohou být pro někoho nedůležitým kritériem, ale mohou nastat situace, kdy zrovna toto kritérium bude klienty zajímat podrobněji, a proto jsem ho mezi má kritéria zařadila. Výsledky jsou zpracované v následující tabulce a grafu, dále jsou také porovnány.

Tab. 9: Poplatky za vedení a správu úvěru²⁸

Poplatky za vedení a správu úvěru	
Komerční banka	0 Kč
Volksbank	50 Kč
mBank	0 Kč
GE Money bank	49 Kč
ČSOB	50 Kč

Graf 3: Poplatky za vedení a správu úvěru²⁹

²⁸ Zdroj: Vlastní zpracování

²⁹ Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení poplatků za vedení a správu úvěru

Za poplatky týkající se vedení a správy úvěru si vybrané banky účtují od 0 Kč do 50 Kč. Z předchozí tabulky či grafu vyplývá, že nejlépe na tom je Komerční banka spolu s mBank, které si za vedení a správu úvěru nic neúčtují. Naopak hůře jsou na tom tři zbylé banky, jejichž poplatky dosahují ve dvou případech 50 Kč, což se týká Volksbank a Československé obchodní banky. U GE Money bank se platí o korunu méně, než u předchozích zmiňovaných bank, tedy 49 Kč.

5.1.5 Kritérium č. 5 – RPSN

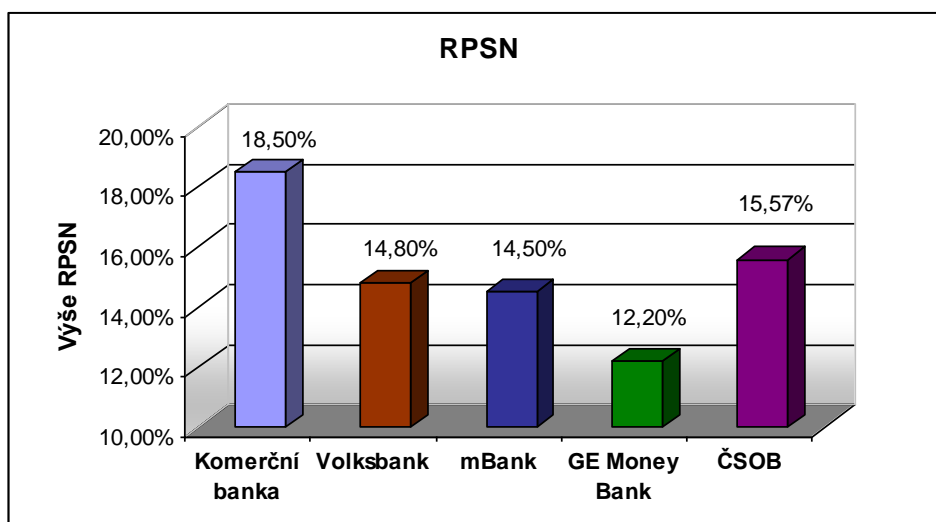
Roční procentní sazba nákladů je číslo, které má umožnit spotřebiteli lépe vyhodnotit výhodnost nebo nevýhodnost poskytovaného úvěru. Jsou to celkové náklady úvěru, tj. úroky, provize, poplatky pro zprostředkovatele úvěru a jiné poplatky související s úvěrovou smlouvou, vyjádřené jako roční procento celkové výše úvěru.³⁰ RPSN je z mého hlediska nejdůležitější kritérium klientů, kteří žádají o úvěr, a proto mu dávám velkou váhu. Zpracované výsledky jsou shrnuty v tabulce a grafu, po té jsou srovnány.

Tab. 10: Roční procentuální sazby nákladů³¹

RPSN	
Komerční banka	18,50 %
Volksbank	14,80 %
mBank	14,50 %
GE Money bank	12,20 %
ČSOB	15,57 %

³⁰ [online] z <http://www.mesec.cz/slovnicek/rpsn>

³¹ Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4: RPSN³²

Vyhodnocení RPSN

RPSN se u vybraných bank pohybuje od 12,20 % až do 18,50 %. Nejvýhodnější roční procentní sazbu má GE Money bank, která svým klientům nabízí RPSN ve výši 12,20 %. Z hlediska tohoto kritéria, dávám GE Money bank velkou výhodu. Za ní následují mBank a Volksbank, které mají RPSN téměř stejné. U mBank je RPSN 14,50 %, Volksbank pak nabízí RPSN ve výši 14,80 %. Na čtvrtém místě je Československá obchodní banka se sazbou 15,57 % a Komerční banka bohužel skončila nejhůře, protože její sazba se vyšplhala až na 18,50 %.

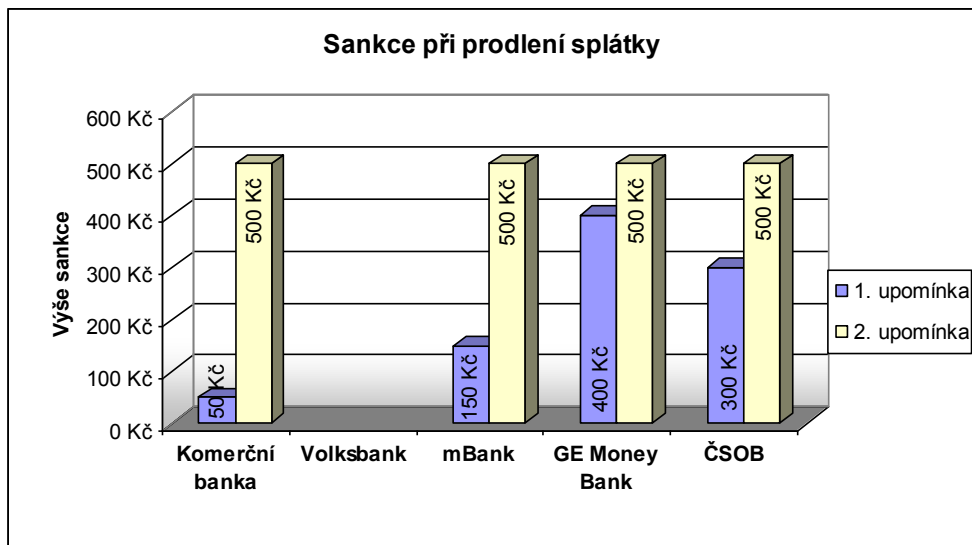
5.1.6 Kritérium č. 6 – Sankce při prodlení splátky

Banky účtují svým klientům také sankce. Jedná se o případy, kdy se v daném termínu klientovi nepodaří zaplatit bance dlužnou částku. Sankce při prodlení splátky se u vybraných bank liší a jsou zcela nákladné, proto je lepší včasné zaplacení. Je jasné, že se někdy můžeme dostat do situace, kdy dlužnou částku nestihneme uhradit, a proto jsem sankce zařadila mezi má kritéria. Jednotlivé sankce bank jsou znázorněny v níže uvedené tabulce a grafu, výsledky jsou dále porovnány.

³² Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 11: Sankce při prodlení splátky³³

Sankce při prodlení splátky	
Komerční banka	1. upomínka 50 Kč 2. upomínka 500 Kč
Volksbank	neuvádí
mBank	1. upomínka 150 Kč 2. upomínka 500 Kč
GE Money bank	1. upomínka 400 Kč 2. upomínka 500 Kč
ČSOB	1. upomínka 300 Kč 2. upomínka 500 Kč

Graf 5: Sankce při prodlení splátky³⁴

Vyhodnocení sankcí při prodlení splátky:

Při zaslání první upomínky se sankce při prodlení splátky pohybují od 50 Kč až do 400 Kč. U druhé upomínky jsou částky výrazně vyšší a u všech vybraných bank ve stejné výši 500 Kč. Jelikož jsou výše sazeb u druhé upomínky stejné, srovnám tedy

³³ Zdroj: Vlastní zpracování

³⁴ Zdroj: Vlastní zpracování

banky podle výše za zaslání první upomínky. Nejnižší částku 50 Kč si účtuje Komerční banka, které přikládám kladný bod. Za ní následuje mBank s částkou 150 Kč. Dále jsou částky výrazně vyšší, konkrétně Československá obchodní banka si při zaslání první upomínky účtuje 300 Kč a u GE money bank dosahuje sankce až 400 Kč, což už je značně nákladné. Volksbank bohužel výše sankcí neuvádí, proto tato banka nemůže být srovnána.

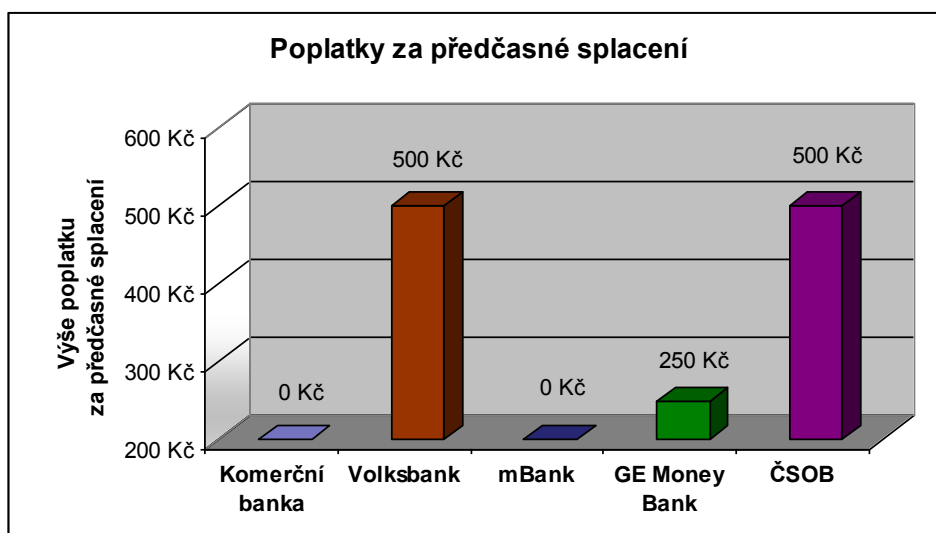
5.1.7 Kritérium č. 7 – Poplatek za předčasné splacení

Poplatek za předčasné splacení bude zajímat především ty klienty, kterým se v průběhu splácení úvěru naskytne možnost, že budou schopni splatit úvěr hned. Výše poplatků jsou ve většině případů uváděné v procentních sazbách, proto jsem si zvolila situaci, ve které klient předčasně splatil částku ve výši 50 000 Kč. Informace jsou uvedeny a srovnány níže.

Tab. 12: Poplatky za předčasné splacení³⁵

Poplatky za předčasné splacení		
		Předčasná splátka 50 000 Kč
Komerční banka	0 Kč	0 Kč
Volksbank	1 % z předčasně splacené částky	500 Kč
mBank	0 Kč	0 Kč
GE Money Bank	0,5 % z předčasně splacené částky	250 Kč
ČSOB	1 % z předčasně splacené částky	500 Kč

³⁵ Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6: Poplatky za předčasné splacení³⁶

Vyhodnocení:

Poplatky za předčasné splacení se pohybují v intervalu od 0 Kč po částku 500 Kč. U Komerční banky a u mBank jsou poplatky nulové, proto jsou z tohoto hlediska na prvním místě. GE Money bank stojí ve středu všech vybraných bank, protože její výše poplatku je 250 Kč. Konec pomyslného žebříčku patří bankám Volksbank a Československé obchodní bance, které mají nejvyšší poplatky a to 500 Kč.

5.1.8 Kritérium č. 8 – Minimální a maximální doba splacení v měsících

Toto kritérium z mého hlediska není moc důležité, ale pro někoho může hrát významnou roli. Některým klientům vyhovuje splácet v nižších částkách delší dobu, naopak někteří dají přednost vyšším částkám za kratší časové období. Pro lepší přehled minimálních a maximálních dob splacení úvěru jsou výsledky popsány v tabulkách a na jejich základě jsou porovnány.

³⁶ Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 13: Minimální a maximální doba splácení³⁷

Minimální a maximální doba splácení		
	Minimální doba splácení	Maximální doba splácení
Komerční banka	12 měsíců	72 měsíců
Volksbank	12 měsíců	72 měsíců
mBank	12 měsíců	60 měsíců
GE Money bank	24 měsíců	96 měsíců
ČSOB	12 měsíců	84 měsíců

Minimální a maximální doba splácení se pohybuje od 12 měsíců do 96 měsíců. Komerční banka spolu s Volksbank nabízejí splácení od 12 – 72 měsíců. Doba splácení u ČSOB je od 12 – 84 měsíců. U mBank je minimální doba splácení 12 měsíců a maximální doba splácení 60 měsíců, to může být výhodou pro ty klienty, kteří chtějí splácet vyšší částku za kratší časové období. Naopak GE Money bank má dobu splácení v rozmezí od 24 měsíců do 96 měsíců, to je výhodný zejména pro klienty, kteří chtějí splácet nižší částku v delším časovém období.

³⁷ Zdroj: Vlastní zpracování

5.2 Bodovací metoda

Protože metoda rankingu není zcela objektivní, rozhodla jsem spotřebitelské úvěry srovnávat také pomocí metody bodovací.

U bodovací metody jsem si zvolila kritéria RPSN, maximální a minimální výše úvěru a velikost sankce při prodlení splátky. Pro zjištění nejvýhodnějšího spotřebitelského úvěru je důležité zvolit váhu ukazatele. Stanovila jsem si stupnici od 1 do 10, při čemž nejlepší hodnocení je stanoveno váhou 10. Kritéria jsem seřadila od nejdůležitějšího následovně: RPSN, velikost sankce při prodlení splátky a minimální a maximální výše úvěru.

Tab. 14: Tabulka pro výpočet bodovací metodou³⁸

	Min. výše úvěru (Kč)	Max. výše úvěru (Kč)	Sankce při prodlení splátky (Kč)	RPSN (%)
Komerční banka	30 000	600 000	50	18,50
Volksbank	20 000	500 000	neuvádí	14,80
mBank	10 000	500 000	150	14,50
GE Money Bank	30 000	600 000	400	12,20
ČSOB	20 000	600 000	300	15,57
Váhy ukazatelů	1	1	2	10
Charakter ukazatelů	-1	+1	-1	-1

³⁸ Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 15: Výpočet bodovací metodou při diferencovaných vahách³⁹

	Min. výše úvěru (Kč)	Max. výše úvěru (Kč)	Sankce při prodlení splátky (Kč)	RPSN (%)	Součet	Průměr	Pořadí
Komerční banka	33	100	200	659	992	248	3.
Volksbank	50	83	0	824	957	239	5.
mBank	100	83	67	841	1 091	273	2.
GE Money Bank	33	100	25	1000	1 158	290	1.
ČSOB	50	100	33	784	967	242	4.
Váhy ukazatelů	1	1	2	10			
Charakter ukazatelů	-1	+1	-1	-1			

Bodovací metoda je založena na tom, že bance, jež v případě posuzovaného ukazatele dosáhla nejlepší hodnoty, se přidělí nejvyšší počet bodů. Ostatním bankám pak přidělíme počet bodů, které vypočítáme podle vzorce:

Při charakteru ukazatele (+1) $b_{ij} = (X_{ij} / X_{i,max}) \cdot 100$

Při charakteru ukazatele (- 1) $b_{ij} = (X_{i,min} / X_{ij}) \cdot 100$

kde: b_{ij} – bodové ohodnocení i-tého subjektu pro j-tý ukazatel

X_{ij} – hodnota j-tého ukazatele v i-tém subjektu

$X_{i,max}$ – nejvyšší hodnota j-tého ukazatele v případě ukazatele charakteru (+1)

$X_{i,min}$ – nejnižší hodnota j-tého ukazatele v případě ukazatele charakteru (-1)⁴⁰

Podle metody bodovací se považuje za nejvýhodnější úvěr ten, který má nejvíce bodů. Nejvíce bodů má GE Money Bank (1158 bodů), proto je na prvním místě. Za ní následuje mBank (1091 bodů), Komerční banka (992 bodů), Československá obchodní banka (967 bodů) a poslední místo obsazuje Volksbank (957 bodů).

³⁹ Zdroj: Vlastní zpracování

⁴⁰ KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. *Finanční analýza – krok za krokem*. 2008, strana 69.

6 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Vyhodnocení nejvýhodnější možnosti spotřebitelského neúčelového úvěru na základě komparace, prováděné metodou rankingu není zcela jednoduché a objektivní. Jak už bylo zmíněno, každý klient se zaměřuje na jiné kritérium a dává každému kritériu odlišnou váhu. Proto budu posuzovat banku, která nabízí nejvýhodnější variantu spotřebitelského úvěru z hlediska zvolených jednotlivých kritérií a na závěr zvolím nejvýhodnější úvěr podle bodovací metody.

Z hlediska úrokových sazeb potenciálním klientům doporučuji navštívit Československou obchodní banku, která nabízí spotřebitelský úvěr – Půjčka na cokoliv. Roční úroková sazba u tohoto úvěru je pouhých 9,90 %, což je určitě přijatelné.

Dalším hlediskem je minimální výše úvěru. V případě, že potenciální klienti požadují spotřebitelský úvěr ve výši 10 000 Kč doporučuji jim, aby se zajímali o úvěr mPůjčka Plus, který nabízí mBank. Tato banka jako jediná umožňuje spotřebitelský úvěr získat ve výši 10 000 Kč, ostatní vybrané banky nabízí úvěr od 20 000 Kč a více.

Maximální výše úvěru se u zvolených bank moc neliší. Nejvyšší možný úvěr z vybraných bank poskytuje Komerční banka se svojí Perfektní půjčkou, GE Money bank s Expres půjčkou a Československá obchodní banka prostřednictvím Půjčky na cokoliv. Všechny tři zmíněné banky nabízí spotřebitelský úvěr do výše 600 000 Kč, zbylé banky nabízí úvěr jen do 500 000 Kč. Pokud tedy klient požaduje získat více než 500 000 Kč, doporučuji mu navštívit Komerční banku, GE Money bank nebo Československou obchodní banku.

Poplatek za zpracování a poskytnutí úvěru je nejnižší u Komerční banky, která nabízí Perfektní půjčku. Protože je uvedený poplatek u Perfektní půjčky nulový, potenciálním klientům, kterým záleží hlavně na tomto kritériu doporučuji, aby navštívili právě Komerční banku.

Z hlediska poplatků za vedení a správu úvěru nejlépe uspěly dvě banky. Komerční banka spolu s mBank si za uvedené poplatky na rozdíl od zbylých bank nic neúčtují. Poplatky jsou tedy nulové. Opět jako v předchozím kritériu doporučuji z tohoto hlediska Komerční banku se svojí Perfektní půjčkou, ale také mBank s mPůjčkou Plus.

Kritérium RPSN považuji za nejdůležitější kritérium pro většinu klientů. S nejnižší roční úrokovou sazbou nákladů uspěla GE Money bank. RPSN u této banky je 12,20 %. Pro potenciální klienty, kteří se chtějí řídit výhradně RPSN doporučuji právě GE Money bank s Expres půjčkou.

Sankce při prodlení splátky – toto kritérium bude zajímat především ty možné klienty, kterým se někdy stane, že nebudou schopni uhradit dlužnou částku včas. V takovém případě je nejlepší si sjednat spotřebitelský úvěr u Komerční banky, která nabízí Perfektní půjčku. Komerční banka si účtuje za první upomínku 50 Kč, což je nejméně ze všech uvedených bank a právě proto doporučuji opět Komerční banku.

Z hlediska poplatků za předčasně splacení úvěru bude zajímat především klienty, kterým se stává, že v průběhu splácení úvěru budou mít možnost úvěr předčasně splatit. V tomto případě potenciálním klientům doporučuji Komerční banku s mBank, protože poplatky za předčasné splacení u těchto bank jsou nulové.

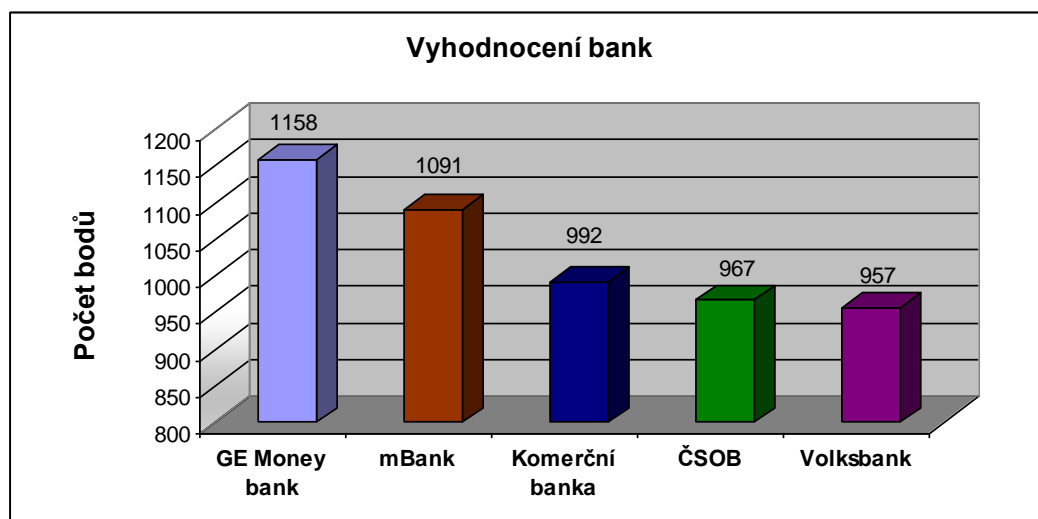
Klienti, kteří chtějí splácet úvěr ve vyšších splátkách kratší časové období, nebo naopak v nižších splátkách další časové období určitě zajímá kritérium minimální a maximální délka splácení úvěru. Klientům, kteří si chtějí splátky rozvrhnout do delšího časového intervalu, rozhodně doporučuji GE Money bank, u které je maximální doba splácení 96 měsíců. Naopak klientům, kteří chtějí splatit svůj dluh, co nejrychleji doporučuji navštívit mBank, u níž je maximální doba splácení jen 60 měsíců.

Nejvíce výhod z hlediska jednotlivých kritérií má Komerční banka, která nabízí Perfektní půjčku. Výhody tohoto spotřebitelského úvěru jsou: výše úvěru až do 600 000 Kč, nulové poplatky za zpracování, poskytnutí, vedení a správu úvěru a také nulový poplatek za předčasné splacení, dále nízká sankce při prodlení splátky.

Bodovací metodou lze posoudit nejvýhodnější spotřebitelský úvěr mnohem rychleji. Na základě zpracovaných tabulek a vypočítaných výsledků doporučuji GE Money bank, která obdržela nejvíce bodů z vybraných bank. GE Money bank nabízí Expres půjčku a právě o tento produkt by se měli občané, kteří chtějí žádat o spotřebitelský neúčelový úvěr zajímat. Ještě bych ráda zmínila banku mBank, která má také řadu výhod. Na poslední místo musím zařadit banku Volksbank. Ta bohužel neobstála ani při jedné používané metodě.

Konečné vyhodnocení bank metodou bodovací:

1. **GE Money bank - 1158 bodů**
2. mBank - 1091 bodů
3. Komerční banka - 992 bodů
4. Československá obchodní banka - 967 bodů
5. Volksbank - 957 bodů

Graf 7: Vyhodnocení bank⁴¹

⁴¹ Zdroj: Vlastní zpracování

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci se zabývám problematikou bankovníctví, která je zpracována v teoretické části. V praktické části se věnuji spotřebitelským úvěrům, neboť jsou tyto úvěrové produkty v současné době klienty vyhledávány a žádány. Jsou určeny tomu, kdo potřebuje řešit nepodnikatelské osobní finanční potřeby. Vzhledem k široké nabídce spotřebitelských úvěrů je důležité znát možnosti, nabídky a výhody. Od této skutečnosti se odvíjel můj cíl, kterým bylo analyzovat a srovnat spotřebitelské úvěry a na základě jejich výhod vybrat banku, která nabízí nejvýhodnější úvěr.

Prostřednictvím analýzy a komparace, jsem došla k cíli a musím konstatovat, že nejvýhodnější spotřebitelský úvěr pro běžného občana nabízí GE money bank, která dosáhla nejlepších výsledků metodou bodovací, která je objektivnější než metoda rankingu, a proto doporučuji právě tuto banku. Jedná se o úvěr Expres půjčka. Nicméně klientům nepřikazuji, aby tuto banku navštívili a sjednali si úvěr právě u ní, ale jen ji doporučuji.

Banky jsou vyhodnoceny i z hlediska jednotlivých kritérií, kde nejvíce kladů má Komerční banka. Proto každý, kdo bude tuhle práci číst, si může vybrat nejvýhodnější úvěr podle jeho požadovaných kritérií.

Doufám, že má práce pomůže běžným občanům při pořizování spotřebitelských úvěrů a dá jim možnost vybrat si a umět se orientovat z velkého množství nabídek jednotlivých obchodních bank.

SEZNAM LITERATURY

- [1] DVOŘÁK, P. *Bankovníctví*. 3. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. 341 s. ISBN 80-7079-585-9
- [2] KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a komerční obchody*. 1. vydání. Kravaře: Marreal servis, 2010. 172 s. ISBN 978-80-254-6779-4
- [3] KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. *Finanční analýza – krok za krokem*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5
- [4] KOLEKTIV AUTORŮ. *Bankovníctví*. 5. vydání. Praha: Bankovní institut, 2004. 292 s. ISBN 80-7265-035-1
- [5] POLOUČEK, S. *Peníze, banky, finanční trhy*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 415 s. ISBN 978-80-7400-152-9
- [6] REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. 1. vydání. Ostrava – Přívoz: KEY Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8
- [7] ŠENKÝŘOVÁ, B. *Bankovníctví 1*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 1999. 264 s. ISBN 80-7169-464-9
- [8] ŠENKÝŘOVÁ, B. *Bankovníctví 2*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 1998. 300 s. ISBN 80-7169-663-3

Internetové zdroje

- [9] *Expres půjčka*. [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-113-ge-money-bank-expres-pujcka/>
- [10] *GE Money*. [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.gemoney.cz/ge/cz/1/nase-spolecnosti/spolecnosti/ge-money-bank>
- [11] *mPůjčka Plus*. [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-234-mbank-mpujcka-plus-predsivalena/>
- [12] *O mBank*. [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.mbank.cz/mbank/>
- [13] *O společnosti ČSOB*. [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

- [14] *Představení banky*. [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.volksbank.cz/o-bance/predstaveni-banky>
- [15] *Půjčka bez rizika – Perfektní půjčka*. [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-116-komercni-banka-pujcka-bez-rizika-perfektni-pujcka/>
- [16] *Půjčka na cokoliv*. [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-111-csob-pujcka-na-cokoliv/>
- [17] *RPSN*. [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.mesec.cz/slovnicek/rpsn>
- [18] *Spotřebitelský úvěr*. [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/srovnani-neucelovych-uveru/du8121-121-volksbank-spotrebitelsky-uver-/>
- [19] *Základní informace*. [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z:
<http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Základní informace – Perfektní půjčka	33
Tabulka 2 Základní informace – Spotřebitelský úvěr	34
Tabulka 3 Základní informace – mPůjčka plus	35
Tabulka 4 Základní informace – Expres půjčka	36
Tabulka 5 Základní informace – Půjčka na cokoliv	37
Tabulka 6 Roční úrokové sazby	39
Tabulka 7 Minimální a maximální výše úvěru	40
Tabulka 8 Poplatky za poskytnutí a zpracování úvěru	42
Tabulka 9 Poplatky za vedení a správu úvěru	43
Tabulka 10 Roční procentní sazba nákladů	44
Tabulka 11 Sankce při prodlení splátky	46
Tabulka 12 Poplatky za předčasné splacení	47
Tabulka 13 Minimální a maximální doba splacení	49
Tabulka 14 Tabulka pro výpočet bodovací metodou	50
Tabulka 15 Výpočet bodovací metodou při diferencovaných vahách	51

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Roční úrokové sazby	39
Graf 2 Poplatky za zpracování a poskytnutí úvěru	42
Graf 3 Poplatky za vedení a správu	43
Graf 4 Roční procentní sazba nákladů	45
Graf 5 Sankce při prodlení splátky	46
Graf 6 Poplatky za předčasné splacení	48
Graf 7 Vyhodnocení bank	54